

Kaders opzet/grove schuld

Opzet / grove schuld

De Staatssecretaris van Financiën heeft in zijn besluit van 1 juli 2009 (CPP2009/905M, Staatscourant 2009, 10311) aangegeven wat onder grove schuld verstaan dient te worden.

Grove schuld omvat volgens de Staatssecretaris mede grove onachtzaamheid. Daarbij kan gedacht worden aan laakbare slordigheid of ernstige nalatigheid.

Bij grove schuld had belanghebbende volgens het besluit redelijkerwijs moeten of kunnen begrijpen dat zijn gedrag tot gevolg kon hebben dat bijvoorbeeld een te hoog bedrag aan tegemoetkoming wordt toegekend

Huurtoeslag

Huurtoeslag is een bijdrage in de huurkosten. Woont een klant in een huurhuis dan krijgt hij of zij misschien huurtoeslag. Hoe hoog de toeslag is, hangt af van de huurprijs, het inkomen, de leeftijd en de woonsituatie. Daarbij is het vermogen van belang, indien het vermogen te hoog is, krijgt de klant geen huurtoeslag.

Voorwaarden voor huurtoeslag (2015)

Om huurtoeslag te krijgen, moet de klant, de eventuele toeslagpartner en medebewoners voldoen aan de volgende voorwaarden:

- De aanvrager is 18 jaar of ouder.
- De aanvrager huurt een zelfstandige woonruimte;

De aanvrager kan alleen huurtoeslag krijgen voor een zelfstandige woonruimte. Dit is een woning met een eigen toegangsdeur die van binnen en buiten op slot kan worden gedaan. In de woning moeten in elk geval aanwezig zijn:

- een eigen woon(slaap)kamer
- een eigen keuken met aanrecht, aan- en afvoer voor water en een aansluitpunt voor een kooktoestel
- een eigen toilet met waterspoeling

Woningen waarvoor u huurtoeslag kunt krijgen

U kunt huurtoeslag krijgen voor een zelfstandige woonruimte, zoals een flat of een rijtjeshuis. De volgende woningen zijn ook een zelfstandige woonruimte:

- woonwagen
 - gesplitste woning op 1 huisnummer
 - gedeelde etage
 - waterwoning
 - recreatiewoning
 - woonruimte voor begeleid wonen of een groepswoning voor ouderen
- U, uw eventuele toeslagpartner en medebewoners staan bij de gemeente ingeschreven op uw woonadres.
 - U, uw eventuele toeslagpartner en medebewoners hebben de Nederlandse nationaliteit of een geldige verblijfsvergunning.
 - Uw huur, (gezamenlijke) inkomen en vermogen zijn niet te hoog.

Het kennen van de wet en regelgeving en de voorwaarden voor het recht op huurtoeslag komt voor verantwoordelijkheid van de aanvrager zelf.

Het is goed om richtlijnen/handvatten te hebben voor het vaststellen van opzet/grove schuld. Wat belangrijk is hierbij te vermelden, is dat deze richtlijnen niet letterlijk te gebruiken zijn. Er is altijd een grijs gebied. Het vaststellen van opzet/grove schuld is niet een begrip dat je langs een lijnaal kunt leggen. Elke situatie staat op zich zelf. Een gedegen onderzoek is dus noodzakelijk.

Een toeslaggerechtigde is op grond van artikel 17 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (hierna Awir) verplicht om, indien een voorschot op de tegemoetkoming is verleend en er een relevante wijziging optreedt in de omstandigheden die van belang zijn voor de beoordeling van de aanspraak op of de bepaling van de hoogte van de tegemoetkoming, die wijziging te melden aan Belastingdienst / Toeslagen. Daarbij is toeslaggerechtigde, op grond van artikel 5 lid 1 van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (hierna Uitvoeringsregeling Awir), verplicht deze melding binnen vier weken schriftelijk dan wel elektronisch aan Belastingdienst / Toeslagen door te geven.

Hieronder zullen de richtlijnen aangegeven worden voor wanneer je opzet/grove schuld kunt stellen. Bij een aantal richtlijnen is het niet letterlijk zo 'zwart-wit' als het er staat. Om die reden zullen er voorbeelden bij gegeven worden. Let op, het zijn richtlijnen, géén vaste regels.

- Aanvraag bij koopwoning (DAS - IH aangifte)

Indien huurtoeslag wordt aangevraagd terwijl een klant een koopwoning heeft, bestaat er geen recht op huurtoeslag.

Belastingdienst / Toeslagen stelt dat een aanvrager op de hoogte dient te zijn van de wet en regelgeving betreffende de toeslag die aangevraagd wordt. Er valt op zijn minst grove onachtzaamheid te verwijten wanneer iemand die geen huurhuis bewoont wél de huurtoeslag aanvraagt.

- Bij een te laag opgegeven huur (werkelijk boven de huurgrens)

In artikel 13 van de Wet op de huurtoeslag staat de rekenhuur aangegeven. Er wordt geen huurtoeslag toegekend als de rekenhuur hoger is dan € 710,68 per maand.

Indien iemand toeslag aanvraagt, dient diegene de huurprijs per maand aan te geven. Er is sprake van opzet / grove schuld indien de aanvrager de huurprijs lager aangeeft dan de daadwerkelijke huurprijs en de daadwerkelijke huurprijs boven de maximale rekenhuur ligt.

Bijvoorbeeld: iemand heeft een rekenhuur van € 750,00 per maand en heeft dus geen recht op huurtoeslag. Wanneer er in dit geval toch huurtoeslag wordt aangevraagd door bijvoorbeeld € 650,00 als rekenhuur op te geven, stelt Belastingdienst / Toeslagen opzet / grove schuld.

Bij niet opgeven van toeslagpartner en/of medebewoners

Het inkomen van de eventuele toeslagpartner en/of medebewoners wordt bij het berekenen van de huurtoeslag meegenomen. De aanvrager dient dus ook de inkomens van deze personen op te geven.

- Vanaf het 2^e jaar dat kinderen 18 jaar zijn geworden en inkomen ontvangen boven de vrijgestelde grens (€ 4.706,00)

Bij huurtoeslag worden de inkomens van de eventuele kinderen meegenomen. Een aanvrager dient deze gegevens dus ook op te geven. Deze inkomens worden het gezamenlijke inkomen voor de berekening van het recht op huurtoeslag. Indien de inkomens van de kinderen niet opgegeven worden, wordt de huurtoeslag met onjuiste gegevens berekend.

- Bij een verschil in inkomen van meer dan €
- Bij meerdere jaren een verschil in inkomen van meer dan €

Een aanvrager van huurtoeslag dient het correcte inkomen op te geven. Indien het opgegeven inkomen achteraf afwijkt van het daadwerkelijk genoten inkomen en niet de juiste wijzigingen zijn doorgegeven, heeft een klant dus op basis van onjuiste gegevens een voorschot ontvangen. Het is de verantwoordelijkheid van een klant om het juiste inkomen aan Belastingdienst / Toeslagen door te geven.

De norminkomens (2015) staan in artikel 14 van de Wet op de huurtoeslag:

- * eenpersoonshulshouden; € 21.950,00
- * meerpersoonshulshouden; € 29.800,00
- * eenpersoonsouderenhuishouden; € 20.962,16
- * meerpersoonsouderenhuishouden; € 27.748,77

Let bij deze stellingen steeds op de volgende zaken:

- Als iemand een verkeerd inkomen opgeeft waarin het verschil meer dan € bedraagt stelt Belastingdienst /Toeslagen opzet / grove schuld. Het maakt hierbij niet uit of het inkomen van de aanvrager zelf verkeerd wordt opgegeven of het inkomen van de partner en / of de kinderen. → In de voorschotbeschikking staat aangegeven dat de gegevens goed gecontroleerd dienen te worden. Indien er iets niet klopt, dient de klant binnen 4 weken een wijziging door te geven.

- Als iemand een verkeerd inkomen opgeeft waarin het verschil rond de €..... bedraagt hoeft je niet direct opzet / grove schuld te stellen. Ga bij jezelf de volgende punten na:

* Is de klant er op attent gemaakt? *Heeft hij/zij meerdere voorschotbeschikkingen ontvangen? Dan is hij/zij er meerdere malen op gewezen dat de gegevens gecontroleerd dienen te worden.*

* Heeft de klant gedurende de jaren wijzigingen doorgegeven? *Indien de klant wel wijzigingen heeft doorgegeven, maar niet de correcte wijziging, maakt dit dat de klant wel op de hoogte is van het systeem van toeslagen en dus weet hoe een wijziging doorgegeven dient te worden.*

* Heeft de klant bijvoorbeeld voor een eerder jaar om dezelfde reden ook al een terugvorderingsbeschikking ontvangen? *In dit geval kun je duidelijk stellen dat de klant had moeten begrijpen dat de toeslag met onjuiste gegevens berekend werd. Hij/zij had alert moeten zijn en een wijzigingen dan wel stopzetting door moeten geven.*

* Om hoeveel jaren gaat het? *Gaat het bijvoorbeeld 2 jaar verkeerd, krijgt een klant een terugvorderingsbeschikking en trekt hij vervolgens meteen aan de bel door middel van een wijziging, dan kun je dit niet direct ernstig nalatig noemen.*

Gaat het bijvoorbeeld 4 jaar lang verkeerd, dan is een klant er dus (zie hierboven) middels voorschotbeschikkingen op gewezen dat hij voorschotten moet terug betalen omdat op basis van onjuiste gegevens een voorschot is verstrekt.

Bij het stellen van opzet / grove schuld bij huurtoeslag in verband met verkeerd opgegeven inkomen kun je niet over één nacht ijs gaan. Vaak hangt het dus van meerdere factoren af.

Let er dus vooral op of de klant een ernstig verwijt kan worden gemaakt.

- Niet woonachtig op het adres

Op grond van artikel 9 van de Wet op de huurtoeslag dient een aanvrager woonachtig te zijn op het adres waarvoor hij/zij huurtoeslag aanvraagt. Dit is een harde voorwaarde voor het recht op huurtoeslag. Indien iemand dus de toeslag aanvraagt terwijl hij/zij er zelf niet woont is er sprake van opzet / grove schuld. De aanvrager had moeten weten dat er geen recht bestond.

- Bij geen zelfstandige woonruimte

Op grond van artikel 11 van de Wet op de huurtoeslag dient de woning waar huurtoeslag voor wordt toegekend zelfstandig, of een onvrije etage te zijn. Dit is een harde voorwaarde voor het recht op huurtoeslag. Indien iemand de toeslag aanvraagt terwijl bovenstaande niet het geval is, is er sprake van opzet / grove schuld. De aanvrager had moeten weten dat er geen recht bestond.

Uiteraard zijn er op dit punt uitzonderingen te maken wanneer het bijvoorbeeld erg onduidelijk is of er wel of geen sprake is van een zelfstandige woonruimte. Het gaat er dan om of de klant redelijkerwijs had kunnen weten dat er geen sprake was van een zelfstandige woonruimte.

- Bij een woonboot

Een woonboot valt niet onder zelfstandige woonruimte. Er bestaat geen recht op huurtoeslag als de aanvrager staat ingeschreven op een adres dat een woonboot betreft. Sinds 2012 staat in alle brochures van Belastingdienst/Toeslagen dat er geen recht bestaat op huurtoeslag wanneer iemand woonachtig is op een woonboot, ook bij de aanvraag en op de website komt dit duidelijk naar voren. Indien iemand huurtoeslag heeft ontvangen terwijl er sprake is van bovenstaande is er sprake van opzet / grove schuld bij het ontstaan van de terugvorderingsbeschikking. De aanvrager had moeten weten dat er geen recht bestond. Bij berekeningsjaren voor 2012 is er geen sprake van opzet/grove schuld.

- Bij kamerverhuur

Een gehuurde kamer valt niet onder een zelfstandige woonruimte. Er bestaat dan ook geen recht op huurtoeslag indien je een kamer huurt. Wanneer iemand huurtoeslag heeft ontvangen terwijl er sprake is van bovenstaande is er sprake van opzet / grove schuld aan het ontstaan van de terugvorderingsbeschikking. De aanvrager had moeten weten dat er geen recht bestond.

- Bij dubbele aanvraag

Op grond van artikel 7 lid 2 van de Wet op de huurtoeslag kan er ten aanzien van een bepaalde woning aan slechts één huurder een recht op huurtoeslag worden toegerekend. Er bestaat geen recht op huurtoeslag indien er op het zelfde adres al door een ander dan de aanvrager huurtoeslag is aangevraagd en ontvangen. De aanvrager moet in dit geval weten dat er geen recht bestaat.

Zorgtoeslag

Zorgtoeslag is een bijdrage in de kosten voor de Nederlandse zorgverzekering. Of iemand zorgtoeslag krijgt en hoe hoog de toeslag is, hangt af van het inkomen.

Om zorgtoeslag te krijgen, moeten de aanvrager en de eventuele toeslagpartner in 2015 aan de volgende voorwaarden voldoen:

- De klant is 18 jaar of ouder
- De klant heeft een Nederlandse zorgverzekering
- Het (gezamenlijke) inkomen is niet te hoog

- De klant heeft de Nederlandse nationaliteit of een geldige verblijfsvergunning
- Het (gezamenlijke) vermogen is niet te hoog

- Geen premie betaald/niet verzekerd

Iedereen in Nederland is verplicht om een zorgverzekering af te sluiten. Doe je dat niet, dan bestaat er geen recht op zorgtoeslag. Te veel ontvangen toeslag dient te worden terug betaald.

Op het moment dat een klant de zorgpremie niet betaalt, dan meldt de zorgverzekeraar de klant aan als wanbetaler bij Zorginstituut Nederland. Op verzoek van het Zorginstituut Nederland betaalt Belastingdienst / Toeslagen de zorgtoeslag uit aan het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CIJB). Belanghebbende dient de zorgtoeslag terug te betalen aan de Belastingdienst / Toeslagen. Het is de verantwoordelijkheid van de klant om de zorgpremie te betalen. Er is in dit geval dan ook sprake van opzet / grove schuld bij het ontstaan van de terugvorderingsbeschikking.

- Bij verschil van inkomen meer dan €
- Bij meerdere jaren een verschil van inkomen boven de €

Een aanvrager voor zorgtoeslag dient het correcte inkomen en eventuele wijzigingen gedurende het toeslagjaar door te geven. Indien het opgegeven inkomen achteraf afwijkt van het daadwerkelijk genoten inkomen, dan heeft een klant dus op basis van onjuiste gegevens een voorschot ontvangen. Het is de verantwoordelijkheid van een klant om het juiste inkomen aan Belastingdienst / Toeslagen door te geven.

De norminkomens (2015) voor de zorgtoeslag:

- * Als de klant geen partner heeft: € 26.316,- per jaar
- * Als de klant wel een partner heeft: € 32.655,- per jaar

Ook hier gelden dezelfde factoren als beschreven bij de bepaling van opzet / grove schuld voor de huurtoeslag:

- Als iemand een verkeerd inkomen opgeeft waarin het verschil meer dan € bedraagt stelt Belastingdienst / Toeslagen opzet / grove schuld. Het maakt hierbij niet uit of het inkomen van de aanvrager zelf verkeerd wordt opgegeven of het inkomen van de partner en / of de kinderen. → in de voorschotbeschikking staat aangegeven dat de gegevens goed gecontroleerd dienen te worden. Indien er iets niet klopt, dient de klant binnen 4 weken een wijziging door te geven.

- Als iemand een verkeerd inkomen opgeeft waarin het verschil rond de € bedraagt hoef je niet direct opzet / grove schuld te stellen. Ga bij jezelf de volgende punten na:

* Is de klant er op attent gemaakt? *Heeft hij/zij meerdere voorschotbeschikkingen ontvangen? Dan is hij/zij er meerdere malen op gewezen dat de gegevens gecontroleerd dienen te worden.*

* Heeft de klant gedurende de jaren wijzigingen doorgegeven? *Indien de klant wel wijzigingen heeft doorgegeven, maar niet de correcte wijziging, maakt dit dat de klant wel op de hoogte is van het systeem van toeslagen en dus weet hoe een wijziging doorgegeven dient te worden.*

* Heeft de klant bijvoorbeeld voor een eerder jaar om dezelfde reden ook al een terugvorderingsbeschikking ontvangen? *In dit geval kun je duidelijk stellen dat de klant had moeten begrijpen dat de toeslag met onjuiste gegevens berekend werd. Hij/zij had alert moeten zijn en een wijzigingen dan wel stopzetting door moeten geven.*

* Om hoeveel jaren gaat het? *Gaat het bijvoorbeeld 2 jaar verkeerd, krijgt een klant een terugvorderingsbeschikking en trekt hij vervolgens meteen aan de bel door middel van een wijziging, dan kun je dit niet direct ernstig nalatig noemen.*

Gaat het bijvoorbeeld 4 jaar lang verkeerd, dan is een klant er dus (zie hierboven) middels voorschotbeschikkingen op gewezen dat hij voorschotten moet terug betalen omdat op basis van onjuiste gegevens een voorschot is verstrekt.

Kindgebonden Budget

Om kindgebonden budget te krijgen, moet de aanvrager en de eventuele toeslagpartner aan de volgende voorwaarden voldoen:

- De aanvrager heeft 1 of meer kinderen die jonger dan 18 jaar zijn.
- De aanvrager krijgt kinderbijslag. De ouder op wiens naam de kinderbijslag staat, krijgt ook het kindgebonden budget. Is het kind 16 of 17 jaar en krijgt de klant geen kinderbijslag voor dit kind. Kan de klant soms toch kindgebonden budget krijgen.
- Het (gezamenlijke) inkomen is niet te hoog. Het hangt af van het aantal kinderen welke inkomensgrens voor de klant geldt.
- De klant heeft de Nederlandse nationaliteit of een geldige verblijfsvergunning.
- Het (gezamenlijke) vermogen is niet te hoog.

- Geen recht op kinderbijslag

Indien een aanvrager geen kinderen heeft, of de kinderen zijn ouder dan 18 jaar bestaat er geen recht op kinderbijslag. Het recht op kinderbijslag is een harde voorwaarde voor het recht op kindgebonden budget. Indien het kind 16 of 17 jaar oud is, kan er recht bestaan op kindgebonden budget, zonder dat er kinderbijslag ontvangen wordt. Dit gebeurt als het kind gestopt is met school en werkt. De ouder moet het kind wel in belangrijke mate onderhouden.

Indien iemand wel het kindgebonden budget aanvraagt terwijl er geen kinderen zijn, of de kinderen zijn ouder dan 18 jaar, dan bestaat er geen recht op kindgebonden budget. Het is de verantwoordelijkheid van de klant zelf om hiervan op de hoogte te zijn. Het kindgebonden budget zal worden teruggevorderd. Het ontstaan van deze terugvorderingsbeschikking is dan ook te wijten aan opzet / grove schuld.

Richtlijnen verwijtbaarheid kinderopvangtoeslag

“Een toeslagschuld die te wijten is aan opzet of grove schuld van de belanghebbende of diens partner en waarvoor geen betalingsregeling overeengekomen kan worden, moet geheel worden ingevorderd. Als belanghebbende of diens partner aannemelijk maakt dat hij / zij niet meer beschikt over het ten onrechte ontvangen voorschot, belichaamd in de toeslagschuld, houdt de Belastingdienst/Toeslagen, op verzoek, bij de verrekening van een voorschot met die toeslagschuld, er rekening mee dat belanghebbende een bedrag aan bestaansmiddelen overhoudt dat overeenkomt met de voor hem geldende beslagvrije voet.”

Grove schuld omvat volgens de Staatssecretaris mede grove onachtzaamheid. Daarbij kan gedacht worden aan laakbare slordigheid of ernstige nalatigheid.

Bij grove schuld had belanghebbende volgens het besluit redelijkerwijs moeten of kunnen begrijpen dat zijn gedrag tot gevolg kon hebben dat bijvoorbeeld een te hoog bedrag aan tegemoetkoming wordt toegekend.

Dit is natuurlijk een ruim begrip. Als behandelaar van een verzoek persoonlijke betalingsregeling ben jij degene die gaat toetsen of het ontstaan van de terugvorderingsbeschikking verwijtbaar is of niet. Hier zal je onderzoek naar moeten doen om het plaatje compleet te krijgen.

Het is goed om richtlijnen/handvatten te hebben voor het vaststellen van opzet/grove schuld. Wat belangrijk is hierbij te vermelden, is dat deze richtlijnen niet letterlijk te gebruiken zijn. Er is altijd een grijs gebied. Het vaststellen van opzet/grove schuld is niet iets dat je langs een liniaal kunt leggen. Elke situatie is er één op zich. Een gedegen onderzoek is dus noodzakelijk.

Wat tevens van belang is, is dat er eigenlijk bij elke richtlijn wel een uitzondering is. Ga voor jezelf, bij het stellen van opzet/grove schuld altijd na, of de stelling verdedigbaar is.

Hieronder zullen de richtlijnen aangegeven worden voor wanneer je opzet/grove schuld kunt stellen. Bij een aantal richtlijnen is het niet letterlijk zo ‘zwart-wit’ als het er staat. Om die reden zullen er voorbeelden bij gegeven worden. Let op, het zijn richtlijnen, géén vaste maatstaven.

- Geen eigen bijdrage:

Een eigen bijdrage leveren is een voorwaarde voor het recht op kinderopvangtoeslag. In principe kun je dus bijna altijd stellen dat wanneer blijkt dat er géén eigen bijdrage is geleverd, er geen recht bestaat op de toeslag en er, als gevolg hiervan, sprake is van opzet/grove schuld. *De belanghebbende had namelijk moeten dan wel dienen te weten dat dit een voorwaarde is om aanspraak te maken op de toeslag. Bij een goed ingevulde aanvraag komt er altijd een bedrag aan toeslag uit dat lager ligt dan de daadwerkelijke opvangkosten.*

Aandachtspunt is dat het soms lijkt of er wel een eigen bijdrage is betaald, terwijl er in werkelijkheid een constructie bestond tussen opvangbureau en klant waarbij de eigen bijdrage doormiddel van een schenking werd teruggestort op rekening van de klant.

In het verleden zijn er een aantal frauduleuze opvangbureau 's geweest waarbij we het niet betalen van de eigen bijdrage niet aan de klant verwijten. Per geval zal je moeten beoordelen of het verwijt aan de klant moet worden gemaakt of aan het opvangbureau. De Raad van State hecht er bij dit onderwerp veel waarde aan of de kinderopvangtoeslag is uitbetaald op het rekeningnummer van de klant of het rekeningnummer van de kinderopvang.

- Geen kinderen:
Als een klant geen kinderen heeft, bestaat er geen recht op kinderopvangtoeslag. Als toch kinderopvangtoeslag is aangevraagd, stelt Belastingdienst / Toeslagen opzet / grove schuld bij de totstandkoming van de terugvorderingsbeschikking.
- Geen LRK nummer:
Voorwaarde voor recht op kinderopvangtoeslag is dat de opvanginstelling een geregistreeerde opvanginstelling is. Indien de opvanginstelling niet geregistreerd is (en dus geen lrk nummer heeft) bestaat er geen recht op kinderopvangtoeslag. → opzet/grove schuld

Het kan natuurlijk ook voorkomen dat een opvanginstelling bijvoorbeeld halverwege het jaar zijn LRK nummer verliest. In zo'n geval zal er dus gedegen onderzoek gedaan moeten worden, dit omdat er dan namelijk meer factoren zijn voordat je opzet/grove schuld kunt stellen. Daarbij is het LRK-nummer pas ingevoerd vanaf 2011. Indien de terugvorderingsbeschikking uit een eerder jaar stamt, zal je dus moeten gaan achterhalen wat er is gebeurd en hoe de terugvorderingsbeschikking precies tot stand is gekomen.

Let hierbij op: - wist belanghebbende ervan? Zijn de kinderen wel naar de opvang blijven gaan? Is er verder voldaan aan de eisen voor kot?

In de huidige situatie kan er geen kinderopvangtoeslag worden aangevraagd zonder dat er een LRK nummer wordt ingevuld bij de aanvraag.

- Teveel uren aangevraagd:
De richtlijn is als volgt:
Belastingdienst / Toeslagen stelt opzet / grove schuld als:

- Dagopvang

..... uur of meer verschil tussen aanvraag en opvang (bijt/m uur opvang p/m)

..... uur of meer verschil tussen aanvraag en opvang (bij <..... uur opvang p/m)

- Buitenschoolse opvang

..... uur of meer verschil tussen aanvraag en opvang (bij t/m uur opvang p/m)

..... uur of meer verschil tussen aanvraag en opvang (bij < uur opvang p/m)

Let op! Dit zijn richtlijnen.

- Het is van meerdere factoren afhankelijk of er opzet / grove schuld gesteld kan worden. In dit geval gaat het er ook om of een klant redelijkerwijs een goede inschatting heeft kunnen maken van de afgenomen uren. Wanneer iemand bijvoorbeeld in mei met terugwerkende kracht KOT aanvraagt, mag je ervan uit gaan dat diegene weet hoeveel uren er in de maanden ervoor zijn afgenomen. Wanneer dit sterk afwijkt kun je opzet / grove schuld stellen.

- Wanneer iemand bijvoorbeeld 3 kinderen heeft, voor alle 3 dagopvang aanvraagt voor uur en voor een periode van 3 jaar blijkt dat bij élk kind uur te veel is aangevraagd. De klant heeft de uren nooit gewijzigd. → opzet / grove schuld.

Hierbij is het bijvoorbeeld ook van belang om te kijken of de klant voor andere toeslagen bijvoorbeeld wél wijzigingen of stopzettingen kon doorgeven. Dit duidt er namelijk op dat iemand wel weet hoe je dit soort wijzigingen door moet geven.

- Wanneer iemand voor 2 kinderen bso voor uur aanvraagt, na 1 maand dit weer stop zet en het blijkt uur te zijn geweest. → geen opzet / grove schuld.

Zoals je ziet is ook het tijdsbestek van belang bij het stellen van verwijtbaarheid. Dit zal dus in elke situatie anders zijn. Verwijtbaarheid is dus van meerdere factoren afhankelijk.

- Non-response bij verzoek om informatie:

Een klant moet aantonen dat er sprake is geweest van kinderopvang. De klant wordt verzocht om informatie aan te leveren waar dit uit blijkt. Indien belanghebbende niet reageert kan B/T niet vaststellen óf er daadwerkelijk opvang heeft plaatsgevonden en zo ja, hoeveel. Geen reactie → opzet / grove schuld.

Uit de bbbt volg dat Belastingdienst/Toeslagen zich voor het bewijs van opzet of grove schuld kan baseren op door hem gestelde, en door belanghebbende niet of niet voldoende ontzenuwde vermoedens die gebaseerd zijn op feiten. Wanneer er niet is gereageerd op verzoeken om informatie gaan wij er dan ook vanuit dat er geen opvang heeft plaatsgevonden waardoor er sprake is van opzet/grove schuld.

Let er hierbij op dat er wel verzocht moet zijn om informatie. Het komt bijvoorbeeld wel eens voor dat een klant wél stukken aanlevert, maar niet de juiste stukken die B/T nodig heeft om het recht vast te kunnen stellen. Ga dan na of de klant hierover goed is ingelicht, zoek de verzoeken om informatie erbij zodat je kunt bewijzen dat de klant vaak genoeg is geattendeerd op het feit dat niet voldoende informatie aangeleverd werd.

- Maximale uren grens overschreden i.v.m. gewerkte uren.

De uren waarvoor de klant maximaal kinderopvangtoeslag kan krijgen

- Gaat het kind naar de dagopvang? Vermenigvuldig de uren die de klant werkt met 140%.
- Gaat het kind naar de buitenschoolse opvang? Vermenigvuldig de uren die de klant werkt met 70%.

Let er hierbij wel op dat bij een overschrijding van bijvoorbeeld uur voor dagopvang er bijvoorbeeld geen sprake is van opzet / grove schuld.

Ook hier is het van veel meer factoren afhankelijk of je opzet / grove schuld kunt stellen dan wat er staat. Wanneer iemand de maximale uren aanvraagt, echter maar uur in de week werkt, voor een jaar het maximale bedrag aan toeslag ontvangt is er wel sprake van verwijtbaarheid.

Stoppen met werken: nog 6 maanden kinderopvangtoeslag

Stopt de klant in 2015 met werken of wordt de klant werkloos? Dan bestaat er nog 6 maanden recht op kinderopvangtoeslag. In eerdere jaren was dit 3 maanden.

Let hier op, als iemand dus bijvoorbeeld in oktober werkloos wordt, houdt dit niet in dat er vanaf dat moment geen recht meer bestaat.

Wel moet de klant ná die periode zélf de toeslag stopzetten.

- Geen inkomsten uit tegenwoordig dienstbetrekking.

Je kunt kinderopvangtoeslag krijgen als je werkt, studeert, een traject volgt om werk te vinden of als je verplicht een inburgeringscursus volgt bij een gecertificeerde instelling. Dit geldt ook voor de toeslagpartner.

Wat verstaan wij onder werk? U:

- in dienst bent bij een werkgever
- zonder vergoeding meewerkt in de zaak van uw partner
- winst uit onderneming hebt
- inkomsten uit andere werkzaamheden hebt, bijvoorbeeld als freelancer of artiest
- een re-integratietraject volgt via uw werkgever

In de volgende situaties kan de klant ook kinderopvangtoeslag krijgen wanneer hij/zij of zijn/haar toeslagpartner niet werkt:

- de klant is jonger dan 18, krijgt bijstand en volgt een opleiding
- de klant volgt een traject naar werk en heeft geen uitkering of werkgever
- de klant volgt verplicht een inburgeringscursus bij een gecertificeerde instelling
- de klant volgt een traject naar werk
- de klant is student
- de toeslagpartner is een familielid van de klant

Bovenstaande zijn voorwaarden voor het recht op kinderopvangtoeslag. Voldoet iemand hier niet aan, dan bestaat er geen recht.

Je kunt natuurlijk niet zomaar opzet / grove schuld stellen als iemand hier niet aan voldoet. Ga ook hier weer alles na. Had de klant het bijvoorbeeld redelijkerwijs moeten/kunnen weten, is hij of zij erop geattendeerd. Ga ook de stukken na die de klant heeft aangeleverd.

Het is bijvoorbeeld voorgekomen dat er opzet/grove schuld werd gesteld omdat de klant niet voldoende werkte in verhouding met de aangevraagde uren voor kinderopvang, het gehele voorschotbedrag werd teruggevorderd. Het bleek echter dat de klant wel bewezen had aangeleverd dat ze (ook) studeerde. De klant volgde een voltijd studie en bleek zelfs te weinig voorschot hebben ontvangen.

- Wijzigingen:

Eigenlijk is hier geen standaard kader voor.

Klanten zijn er op grond van artikel 17 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regeling toe gehouden wijzigingen die van belang zijn voor de hoogte van het voorschot tijdig door te geven. Op grond van artikel 5 van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen zegt dat een klant verplicht is een relevante wijziging binnen 4 weken door te geven.

- Wanneer een klant een voorschotbeschikking ontvangt, staat hierop aangegeven waar de voorschotbedragen op gebaseerd zijn. Vanaf 2012 staat er op de voorschotbeschikking dat de klant op 'mijntoeslagen.nl' de specificatie kan vinden.
- Ook staat op deze beschikkingen vermeld dat de klant goed dient te controleren of alles klopt.

Als een klant over het gehele jaar veel te veel uren aanvraagt, nimmer een wijziging doorgeeft is er dus sprake van opzet / grove schuld. Helemaal omdat de verantwoordelijkheid bij de klant zelf ligt.

In tegenstelling tot bovenstaande komt het bijvoorbeeld ook voor dat een klant alleen maar wijzigingen doorgeeft. Telkens het aantal uren verhoogd of voor meer kinderen gaat aanvragen. Hierdoor kun je vaststellen dat de klant wel degelijk weet hoe het systeem werkt, hoe je wijzigingen moet doorgeven, wanneer etc. Als dan blijkt dat de wijzigingen niet correct waren valt de klant grove onachtzaamheid of zelfs opzet te verwijten.

- Dubbele tegemoetkoming (Gemeente, SVB e.d.)

Uitzonderingen

- Fraudeleuze kinderopvanginstelling. Er moet echter wél gebruik worden gemaakt van de opvang, worden gewerkt e.d. Het niet betalen van een eigen bijdrage is in dit geval geen grond voor opzet / grove schuld.
- Wanneer de tegemoetkoming aangevraagd had moeten worden bij de SVB of Gemeente (in buitenland werkzaam maar Nederlandse opvang / medisch kindercentrum)

Zoals je ziet zijn er veel factoren waar rekening mee gehouden moet worden voordat je opzet/grove schuld kunt stellen bij het ontstaan van de terugvorderingsbeschikking. Zorg dat je het plaatje compleet hebt van wat er precies is gebeurd d.m.v. het raadplegen van alle systemen.

Stel nooit 'zomaar' opzet/grove schuld, hiervoor moet je deugdelijke argumentatie hebben, want voor de fases na de tg304 moet het, soms tot in de Rechtbank, goed verdedigbaar zijn.

